

Asia: VN/9133/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle luotsauslaiksi ja siihen liittyväksi laiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Merimies-Unioni ja Suomen Konepäällystöliitto kiittävät mahdollisuudesta tulla kuulluksi otsikkoasiassa ja toteavat asiantuntijalausuntonaan hallituksen esityksestä seuraavaa:

Suomen lipun alla olevien alusten kilpailukyky ja merenkulkijoiden työpaikat

Kannattaen hallituksen esityksessä olevia hyviä ja asiallisia sekä meriturvallisuutta parantavia muutoksia, haluamme vielä korostaa niitä muutamia seikkoja, jotka näkemyksemme mukaan voi-vat erityisesti heikentää ja vaarantaa Suomen lippua, sen kilpailukykyä sekä saman lipun alla ole-via merityöpaikkoja:

- a) kielivaatimus
- b) alusten kokoluokan poistaminen/muuttaminen
- c) uudet ennennäkemättömät varustamokohtaiset kustannusvaikutukset

Kokonaisuudessa näillä kolmella tekijällä tulee olemaan negatiivinen vaikutus Suomen lipun alla olevien varustamojen toimintaan ja operointiin, varsinkin nk. pientonnistovarustamojen osalta, mutta todennäköisesti myös muiden suomalaisten varustamojen osalta.

Näkemyksemme on, että luotsien tai muiden luotsaavien ehdoton kielivaatimus tulee jatkossa olla suomen tai ruotsin kieltä huolimatta siitä, mistä väylästä tai vesialueesta on kyse. Riittävä kielitaito

tulee osoittaa Suomen valtionhallinnon kielitutkinnolla siten, että henkilö saavuttaa vähintään hyvän tason. Englannin kielen vaatimus tulee poistaa kielivalikoimasta muiden luotsaavien osalta kokonaan paitsi luonnollisesti luotsausyhtiön luotsien osalta.

Muissa merkittävässä EU-merenkulkumaissa (esim. Saksa, Hollanti ja myös Viro) on maiden kansallisessa lainsäädännössä rajoitettu luotsauksessa käytettävät kielet. Näissä maissa vaaditaan kansallisen kielen osaaminen. Luotsin tulee osata luotsata myös turvallisella tavalla paikalliset kielivaatimukset huomioiden. Väylillä ja vesillä liikkuu suuri määrä muitakin aluksia, jolloin paikannimien virheellinen lausuminen ja sijaintitietojen väärin ymmärtäminen saattaa johtaa kielelliseen väärinkäsitykseen esim. sovitusta ohituspaikoista ja odotuspaikoista ja niiden sijainneista ja näin vaaratilanteeseen.

Huoltovarmuus edellyttää taitoa ja paikallistuntemusta sekä Suomen väylien tuntemusta, joka erityisesti korostuu poikkeusoloissa. Jatkossa pitää olla mahdollista kansallisten rajausten kautta vaikuttaa Suomen turvallisuuteen, turvaan ja huoltovarmuuteen. Rajausten asettaminen huoltovarmuuden ja turvallisuuden perusteella ovat osa EU:n käytäntöä. Rajauksia on siten pidettävä hyväksyttävänä myös Suomen osalta. Ne eivät estä vapaata kilpailua tai liikkuvuutta, koska näille rajauksille on olemassa hyväksyttävät perusteet. Tämänhetkisen geopoliittisen tilanteen takia Suomi on entistä enemmän oma saarensa.

Katsomme, että poistamalla tai muuttamalla nykyiset erivapausmahdollisuudet sellaisenaan ja kokonaan sekä supistamalla luotsaavien kielivaatimuksia vain englannin kieleen mahdollistetaan entistä helpommin sellaisten muiden valtioiden lippujen alla seilaavien alusten tulo ja operointi Suomen vesialueille ja markkinoille, mitkä ovat miehistökustannustekijöiltään selvästi halvempia kuin Suomen lipun alla olevat. Näin ollen on suuri riski, että Suomen lipun alla olevien alusten kilpailukyky heikkenee merkittävästi mm. kustannusvaikutusten johdosta ja johtaa alusten ulosliputtamisiin heikentäen Suomen huoltovarmuutta aluskannan pienentyessä nykyisestä. Lisäksi työttömyys kasvaisi merenkulkijoiden keskuudessa.

Kallio Sannaleena
Suomen Merimies-Unioni SMU ry - ja Suomen Konepäällystiitto ry